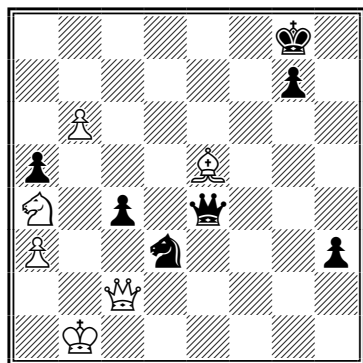

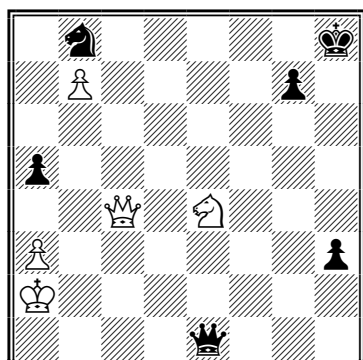
Een pijnlijk moment in het jaar '11

We hebben Kerst en Nieuwjaar weer achter de rug en pakken de draad weer op in het nieuwe jaar. Donderdag 13 januari speelt Eeuwig Schaak in de Avondcompetitie tegen het B-team van De Baronie. We vermoeden dat dat een zware dobber gaat worden voor het viertal van Eeuwig Schaak, maar wie weet brengt de eerste externe wedstrijd van 2011 wel een verrassing met zich mee. De wedstrijd was door de NBSB geprogrammeerd op 6 januari, maar op die datum stond ook de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van Eeuwig Schaak gepland. Gelukkig is de NBSB flexibel en wilde ook De Baronie meewerken aan het verplaatsen van de wedstrijd naar een week later, wat getuigt van sportiviteit van hun kant.

Wat 2011 aan al dan niet mooie en goede schaakpartijen gaat brengen moeten we afwachten, maar terugkijken kunnen we wel. Het mooie van schaken is dat we heel ver terug kunnen kijken, omdat de schaaksport een rijke en lange geschiedenis kent. Zo kunnen we moeiteloos terugkijken naar 100 jaar geleden, het jaar 1911. De Duitser Emmanuel Lasker is dan wereldkampioen, maar er is inmiddels een nieuwe rijzende ster: de Cubaan José Raúl Capablanca. Het zou nog tot 1921 duren voordat Capablanca Lasker als wereldkampioen zou onttroonen, mede omdat beiden dan pas overeenkomst bereikten over een onderlinge tweekamp. In een toernooi in San Sebastian (in Spaans Baskenland) kwam Capablanca nog goed weg tegen de Poolse schaker Dawid Janowsky. Janowsky was een grillige schaker die in vorm van de beste schakers van de wereld kon winnen, maar met name in het eindspel het nogal eens liet liggen. En dat overkwam hem ook nu weer eens. De volgende stelling kwam op het bord na de 53e zet van wit:

Dawid Janowsky had zwart en kon de partij beslissen door 53...Dh1+ 54.Ka2,Pxe5 te spelen, waarna een gewonnen stelling voor zwart overblijft. Janowsky speelde echter 53...De4-e1+. Na 54.Kb1-a2,Pd3xe5 speelde Capablanca 55.b6-b7, wat niet mogelijk had geweest als de dame op h1 had gestaan. Na 55...Pe5-d7 (geforceerd) 56.Pa4-c5,Pd7-b8 57.Dc2xc4+,Kg8-h8 58.Pc5-e4 ontstond de volgende stelling:

Volgens een latere analyse van Kasparov had Janowsky hier met 58...,De3 alsnog remise kunnen houden. Ook 58...,Dh4 leidt volgens Kasparov tot remise, al is hier kennelijk nog wel wat discussie over. Janowsky speelde hier echter **58...,Kh8-g8** en stond vervolgens na **59.Dc4-d3!** verloren. De zwarte h-pion, zwarts sterke wapen, gaat dan op slag verloren. Dekken met de dame is zinloos vanwege de aftrekschaakjes op Pg5 en Pf2. Er volgde nog 59...,g7-g6 60.Dd3xh3+,Kh7-g7 61.Dh3-f3,De1-c1 62.Df3-f6+.Kg7-h7 63.Df6-f7+,Kh7-h6 64.Df7-f8+,Kh6-h5 65.Df8-h8+,Kh5-g4 66.Dh8-c8+ en zwart gaf op.

Naar verluidt beschouwde Janowsky deze nederlaag als de pijnlijkste uit zijn hele schaakcarrière, omdat hij de kans had laten liggen de grote Capablanca te verslaan of in ieder geval op remise te houden. De gehele partij is te zien op www.chessgames.com/perl/chessgame?gid=1064741. Dat is één van de mooie aspecten van de schaaksport: bij welke andere sport kun je nog een mooie wedstrijd terugbekijken die 100 jaar geleden is gespeeld?

Dawid Janowsky liep in 1911 dus tegen een pijnlijke nederlaag op. Ach, menigeen van ons zal in 2011 ook wel een keer op een genante manier verliezen. Dat hoort er nu eenmaal bij. Daar laten we evenwel het jaar niet door verpesten!